

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการฟอกเงิน

นางสาวอัญรัตน์ แม้นพยัคฆ์
ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

บทความนี้เพื่อการนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา
รายการเจตนารมณ์กฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความรู้เกี่ยวกับการฟอกเงิน

นางสาวอรรณีย์ แม้นพยัคฆ์
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย

บทนำ

เราคงเคยได้ยินข่าวการติดตามจับกุมผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินจากสื่อต่างๆ จากวิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อออนไลน์ และทราบถึงความพยายามของผู้บังคับใช้กฎหมายในการติดตามสืบสวนสอบสวน เพื่อค้นหาผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินเพื่อนำมาดำเนินคดี ซึ่งการฟอกเงินนี้มีใช่เป็นปัญหาในประเทศไทยแต่เพียงเท่านั้น ในต่างประเทศการติดตามหาผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินก็เป็นเรื่องที่แต่ละประเทศให้ความสำคัญ บทความนี้จะขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการฟอกเงิน

ความหมายของการฟอกเงิน

นิยามเกี่ยวกับการฟอกเงินไม่ปรากฏไว้ในกฎหมายไทย แต่โดยทั่วไปแล้วมีนักวิชาการได้พยายามให้คำนิยามการฟอกเงินไว้หลากหลายดังนี้ การฟอกเงิน คือกระบวนการหรือวิธีการเกี่ยวกับการนำเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าเงินสกปรก (Dirty money) มาทำให้เงินดังกล่าวเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือที่เรียกกันว่าเงินสะอาด (Clean money) ส่วนวิธีการทำให้เป็นเงินสะอาดก็ไม่จำกัดรูปแบบ ซึ่งอาจโอนให้บุคคลอื่น นำมาทำธุรกรรมการเงิน หรือนำมาลงทุนทำธุรกิจต่างๆ เพื่อปกปิดที่มาของแหล่งเงินกำจัดร่องรอยของผลประโยชน์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งจะทำให้เงินสกปรกดังกล่าวนี้กลายเป็นเงินที่ชอบด้วยกฎหมายไปในที่สุด การฟอกเงิน จึงเป็นวิธีการของอาชญากรที่จะเปลี่ยนเงินหรือผลประโยชน์ซึ่งมีที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยใช้เล่ห์เหลี่ยมและกลวิธีต่างๆ มิให้รัฐใช้อำนาจตามกฎหมายยึดเงินหรือผลประโยชน์ดังกล่าวกลับไปเป็นของแผ่นดิน หากสรุปสั้นๆ การฟอกเงินก็คือการเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง

ขั้นตอนของการฟอกเงิน

การฟอกเงินจะแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

๑. การยักย้าย (Placement) หมายถึงกระบวนการการปกปิดหรือเก็บซ่อนเงินที่ได้จากการกระทำความผิดกฎหมาย โดยอาจจะใช้วิธีการดั้งเดิมในสมัยโบราณด้วยการเอาเงินห่อผ้าใส่ไหฝังดินในสถานที่ที่ไม่มีบุคคลใครรู้เห็น หรือในสมัยปัจจุบันก็อาจจะทำเงินจากการกระทำความผิดที่มีเจตนาปกปิดซ่อนเร้นนั้นไปฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งการฝากเงินกับธนาคารในกรณีนี้อาจจะมีเงินที่ได้จากการกระทำความผิดรวมปะปนกับเงินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น ผู้ค้ายาเสพติดนำเงินที่ได้จากการค้ายาเสพติดไปฝากธนาคารเพื่อปกปิดแหล่งที่มาของเงินดังกล่าวเป็นต้น กระบวนการนี้เป็นกระบวนการขั้นต้นของการฟอกเงิน

๒ การปกปิด (Layering) เป็นกระบวนการที่มีความพยายามปกปิดซ่อนเร้นแหล่งที่มาของเงิน โดยการทำธุรกรรมที่มีความซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับเพื่อปกปิดแหล่งที่มาหรือร่องรอยของเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อให้การติดตามตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปได้ยากลำบากวิธีการก็อาจจะกระทำโดยนำเงินที่ได้โดยมาโดยมิชอบไปซื้อทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง เช่นเพชร อัญมณี ทองคำแท่ง ทองรูปพรรณ

ซื้อรถยนต์ ซื้อหุ้น ซื้ออสังหาริมทรัพย์ซึ่งกรณีที่ซื้อทรัพย์สินที่ต้องมีการจดทะเบียนการถือกรรมสิทธิ์ ก็อาจจะใช้ชื่อของบุคคลอื่นเพื่ออำพรางการทำนิติกรรมดังกล่าว

๓. การนำกลับมาใช้ (Integration) เป็นกระบวนการสุดท้ายของการฟอกเงิน โดยการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดซึ่งเป็นเงินก้อนใหญ่ไปผสมเข้ากับเงินอีกส่วนหนึ่งที่ได้จากการประกอบกิจการที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นเงินส่วนน้อยไปลงทุนประกอบกิจการที่ถูกต้องหลายๆ กิจการตัวอย่างเช่นนำไปจดทะเบียนจัดตั้งเป็นห้างหุ้นส่วนบริษัทเพื่อประกอบกิจการต่างๆ เป็นกระบวนการที่ทำให้เงินถูกนำกลับมาใช้ในระบบการเงินและเศรษฐกิจ เมื่อมาถึงขั้นตอนนี้จึงเป็นเรื่องยุ่งยากที่จะสามารถแยกระหว่างเงินที่มาโดยถูกต้องตามกฎหมายกับเงินสกปรกที่ถูกนำมาฟอกในกระบวนการนี้

สถานที่ที่มักนิยมใช้เป็นแหล่งในการฟอกเงินมีดังนี้

๑. ธนาคารในบางประเทศ

บางประเทศมีกฎหมายที่คุ้มครองความลับของลูกค้า ทำให้การเปิดเผยชื่อเจ้าของบัญชีหรือข้อมูลของลูกค้าธนาคารเป็นไปได้ลำบาก และธนาคารมีระบบการโอนเงินที่สะดวกรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้เป็นสถานที่ที่อาชญากรนิยมใช้เป็นแหล่งในการฟอกเงิน

๒. สถาบันการเงินในหมู่เกาะแคริบเบียน

หมู่เกาะเหล่านี้มีทั้งที่เคยเป็นและยังเป็นอาณานิคมของประเทศทางยุโรปได้แก่อังกฤษ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์และสเปน มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักแต่ในระยะหลังผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำขายไม่ได้ราคาจึงมีการเปลี่ยนมาเป็นแหล่งบริการฟอกเงินหรือแหล่งเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจที่ผิดกฎหมาย อีกทั้งประเทศเหล่านี้ยังอยู่ใกล้กับแหล่งเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลกคือสหรัฐอเมริกาซึ่งเปลี่ยนมาเป็นแหล่งบริการฟอกเงิน

๓. ประเทศเล็กๆ ในยุโรปที่ไม่มีรายได้หลักที่แน่นอน

การฟอกเงินของประเทศเหล่านี้บางครั้งถูกกฎหมายเพียงแต่ปิดบังแหล่งที่มาของผู้ฝากและจำนวนเงินเท่านั้นไม่ได้เป็นการฟอกเงินอย่างจริงจังแต่เป็นเพราะว่าประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีขนาดเล็กมากจนไม่สามารถหาทางสร้างเศรษฐกิจจากแหล่งอื่นมาบำรุงประเทศได้อย่างเพียงพอจึงใช้วิธีการเป็นสถานที่ฟอกเงินจากแหล่งต่างๆ เช่นเงินจากการพนัน เงินรายได้จากบริษัทจดทะเบียนที่หนีภาษี เป็นต้น

๔. ประเทศที่เป็นศูนย์กลางการเงินข้ามชาติ

ประเทศต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินเช่นในแปซิฟิกตอนใต้มีหมู่เกาะสำหรับบริการการเงินที่ต้องฟอกจากเอเชียและออสเตรเลียทางยุโรปมีเกาะเล็กๆ หลายแห่งที่อยู่นอกเกาะฝรั่งเศสหรืออังกฤษที่เรียกว่าเกาะไอซ์แลนด์ออฟมันด์ เกาะในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนบางเกาะ หรือประเทศที่มีฐานะเป็นอิสระบางประเทศที่เดิมเป็นอาณานิคมเช่น ยิบรอลตาร์ มอลต้า และประเทศตามหมู่เกาะใหญ่น้อยต่างๆ

๕. บ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

แหล่งการพนันส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นเนื่องจากไม่สามารถพัฒนาสถานที่นั้นให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจด้วยทางอื่นหรือเป็นสถานที่ที่เคยมีเศรษฐกิจซบเซาเนื่องจากผู้คนมีความนิยมเปลี่ยนไป ซึ่งแหล่งการพนันจะเป็นแหล่งจะเป็นแหล่งที่ล้างเงินให้ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย

๖. ตลาดหุ้น

ตลาดหุ้นเป็นอีกสถานที่ที่เป็นที่นิยมอย่างมากสำหรับการฟอกเงิน หุ้นเป็นตราสารการเงินที่เปลี่ยนมือได้ง่ายและมีสภาพคล่องสูง ผู้ลงทุนในตลาดหุ้นไม่สนใจเกี่ยวกับผู้ซื้อหรือผู้ขายว่าเป็นบุคคลใด และตลาดหุ้นที่มีปริมาณการซื้อขายเป็นจำนวนมากก็สามารถทำการฟอกเงินโดยการซื้อขายหุ้นได้อย่างมหาศาลหรือการซื้อขายเก็งกำไรก็เป็นอีกทางหนึ่งที่สามารถทำการฟอกเงินได้

๗. การซื้อขายที่ดิน

ที่ดินเป็นทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ แม้จะช้าแต่มีปริมาณมากและเป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงินในประเทศที่ยังไม่พัฒนา ที่ดินเป็นสินทรัพย์ที่ไม่เคลื่อนที่ ไม่สามารถขโมยได้ เป็นที่ยอมรับในการซื้อขายเปลี่ยนมือ ส่วนราคาซื้อขายก็จะขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายเป็นสำคัญ ที่ดินจึงเป็นทรัพย์สินที่อาชญากรใช้ในการฟอกเงินอย่างหนึ่งเช่นกัน

๘. ทรัพย์สินที่มีมูลค่าทุกชนิด

การฟอกเงินโดยทรัพย์สินที่มีมูลค่านี้นักทำโดยนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดไปซื้อสิ่งของทรัพย์สินที่มีมูลค่าต่างๆ ตัวอย่างเช่น เพชร หรือ อัญมณีต่างๆ ทองคำแท่ง รถหรู หรืออาจจะเป็นทรัพย์สินประเภทอื่นๆ ที่มีมูลค่าและเป็นที่ยอมรับสังคม

๙. การแลกเปลี่ยนเงินตรา

การเปิดเสรีภาพทางการเงินของประเทศต่างๆ ทำให้ลดการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา และส่งผลให้การฟอกเงินโดยการแลกเงินตราเพื่อส่งไปยังต่างประเทศทำได้ง่ายและมีจำนวนมากขึ้น ประกอบกับการบริการสมัยใหม่เช่นการใช้บัตรเครดิตเป็นเงินสดนับเป็นกลไกอีกอย่างหนึ่งของการฟอกเงิน

๑๐ การฟอกเงินโดยให้ผู้อื่นถือสินทรัพย์และรับเงินแทน

เป็นการมอบทรัพย์สินไว้ให้ผู้ซึ่งไว้วางใจ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ญาติพี่น้องดูแลโดยให้ถือครองทรัพย์สินไว้แทนซึ่งอาศัยความไว้วางใจ เมื่อเจ้าของทรัพย์สินเสียชีวิตลงอย่างกะทันหันและมิได้กระทำการใดๆ ไว้ล่วงหน้า เงินจำนวนนั้นจะถูกนำมาฟอกให้เป็นเงินที่ถูกต้องเป็นของตนเองต่อไป^๑

แหล่งที่มาของการฟอกเงิน

แหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินซึ่งบุคคลประสงค์จะดำเนินการเปลี่ยนสภาพหรือนำมาฟอกนั้นอาจจะมีที่มาจากกระทำความผิดต่างๆ กัน ทั้งนี้จำแนกแหล่งที่มาของเงินที่ต้องการฟอกจากแหล่งใหญ่ดังนี้

๑. จากแหล่งทางการเงิน

เงินที่ต้องการนำมาฟอกซึ่งมาจากแหล่งทางการเงินอาจจะเกิดมาจากเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดฐานทุจริต คอร์รัปชัน การเรียกรับผลประโยชน์โดยมิชอบ สินบน หรือการฉ้อฉลต่างๆ ที่เกิดจากการใช้อำนาจในวงการเงิน ซึ่งอาจจะมีการเมืองหรือข้าราชการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว ซึ่งได้รับผลประโยชน์มาไม่ว่าจะในรูปของเงินสดหรือทรัพย์สินอันมีมูลค่าต่างๆ ซึ่งเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดเหล่านี้มีจำนวนมากมหาศาลซึ่งจำเป็นต้องทำการปิดบังซ่อนเร้นหรือแปรสภาพด้วยการฟอกเงินเพื่อปกปิดแหล่งที่มาของเงินความผิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องและประสงค์จะนำเงินที่ได้จากการทำความผิดไปแปรสภาพให้เป็นเงินสะอาดแล้วนำกลับไปใช้เป็นประโยชน์โดยหลีกเลี่ยงการตรวจสอบ

^๑ บริษัท พัฒนกิจ บัญชี ภาษีและฝึกอบรม จำกัด, "Money Laundering การฟอกเงิน"

<https://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&id=๔๖๘๒๔๔&Ntype=๑๒๐> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๒. จากการฉ้อโกงประชาชน

บุคคลหรือนิติบุคคลอาจจะกระทำความผิดด้วยการหาประโยชน์จากประชาชนโดยการหลอกลวงประชาชนให้นำเงินมาร่วมลงทุนในกิจการใดกิจกรรมหนึ่งเช่นการหลอกลวงประชาชนให้มาร่วมลงทุนเล่นแชร์ลูกโซ่ หรือหลอกลวงให้ร่วมลงทุนในสถาบันการเงินแล้วนำเงินเอาไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือทำการยักยอกยักย้ายถ่ายเทเงินไปต่างประเทศ เป็นต้น

๓. เงินจากการค้ายาเสพติด

การค้ายาเสพติดถือเป็นแหล่งที่มาที่ใหญ่ที่สุดของการฟอกเงินเนื่องจากเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและร้ายแรงแพร่ขยายไปในทุกประเทศกระบวนการค้ายาเสพติดมีเครือข่ายและมีเงินทุนเวียนในระบบจำนวนมหาศาลก่อให้เกิดอันตรายต่อระบบสังคมของทุกประเทศ เงินที่หมุนเวียนในธุรกิจค้ายาเสพติดจำเป็นต้องมีกระบวนการแปรสภาพเงินเพื่อหลบหลีกแล้วติดตามการตรวจสอบจากผู้บังคับใช้กฎหมายในแต่ละประเทศ

๔. เงินจากแหล่งการพนันหรือบ่อนการพนัน

ปัจจุบันปัญหาการพนันแพร่ขยายและมีความรุนแรงมากขึ้นธุรกิจการพนันนั้นปัจจุบันมีการทำในลักษณะออนไลน์ด้วยทำให้วงการพนันมีขนาดกว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิมการพนันในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นหวย พนันการแข่งขันกีฬา การพนันในรูปแบบอื่น ๆ มีจำนวนเงินที่หมุนเวียนในระบบมากมายมหาศาลซึ่งแน่นอนว่าการฟอกเงินเป็นวิธีทางที่จะเปลี่ยนเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายในวงการพนันให้เป็นเงินที่ดูเสมือนว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๕. เงินสินบน

คนส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการรับสินบนหรือการรับสินบนเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในความรู้สึกของประชาชนทั่วไปแม้ว่าการรับสินบนบางอย่างนั้นจะถูกต้องตามกฎหมายก็ตามเช่นรายได้จากสินบนนำจับตามกฎหมายหรือสินน้ำใจที่ได้จากการทำอะไรให้แล้วมีค่าตอบแทนเป็นต้นในบางกรณีจึงมีการนำเงินสินบนมาฟอกเช่นเดียวกับเงินที่ได้มาจากการทำความผิดในกรณีอื่นๆ

๖. เงินส่วนตัวที่ไม่ประสงค์ปกปิด

การปกปิดนั้นก็เพื่อเหตุผลบางประการเช่นมรดกหรือเงินรางวัลจากสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งอาจจะได้มาโดยถูกต้องแต่เจ้าของเงินต้องการปกปิดไม่ให้บุคคลอื่นทราบเพราะเกรงว่าจะมีผู้มาขอยืมเงินดังกล่าวจึงต้องปกปิดเพื่อความปลอดภัยของผู้เป็นเจ้าของเงินเป็นต้น

๗. เงินจากกลุ่มเศรษฐกิจ

เป็นเงินที่ได้มาโดยถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ได้ เช่นเงินที่ได้จากการรับสัมปทานเป็นสัมปทานผูกขาดหรือการได้สัมปทานในบางเรื่องที่ไม่ถูกต้องอันหมายถึงเงินที่บุคคลเหล่านี้รับหรือจ่ายไปอย่างผิดกฎหมายจากสัมปทานนั้น

๘. เงินจากการเรียกค่าคุ้มครอง

การเรียกค่าคุ้มครองดังกล่าวนี้ก็อาจจะกระทำโดยกลุ่มบุคคลใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่างๆไปเรียกค่าคุ้มครองโดยผิดกฎหมายจากผู้ประกอบธุรกิจหรือประชาชนทั่วไปซึ่งอาจจะทำให้ได้มาซึ่งรายได้จำนวนมหาศาล จึงจำเป็นต้องปกปิดวิธีการและแหล่งที่มาของเงินดังกล่าวแล้วนำไปฟอกเงินเพื่อนำเงินกลับมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๔. เงินจากการค้าประเวณีหรือสิ่งลามกอนาจาร หรือการค้ามนุษย์

เป็นแหล่งเงินที่ได้จากการประกอบธุรกิจการค้าประเวณีหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งลามกอนาจาร เช่นธุรกิจช่องโสเภณี สถานอาบอบนวดที่เปิดขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือธุรกิจการค้ามนุษย์เงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการประกอบธุรกิจดังกล่าวถือเป็นเงินที่ได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีการนำเงินไปฟอกเพื่อหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดีต่างๆ

หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับการฟอกเงิน

สำหรับประเทศไทยนั้น หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางหลักเกณฑ์ และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นหน่วยงานตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน ในหน้าที่ของหน่วยงานวางหลักเกณฑ์ (Regulator) สำนักงาน ปปง. มีบทบาทในการศึกษาหามาตรการในการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) ส่วนในฐานะของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) สำนักงาน ปปง. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรม หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฟอกเงิน ตามมติของคณะกรรมการธุรกรรม ตลอดจนดูแลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าว

สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเลขาธิการ ปปง. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี และได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน และรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ^๒

ตามกฎหมายการกระทำอย่างไรถือว่ากระทำความผิดฐานฟอกเงิน

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ว่า ผู้ใด

(๑) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะ หรือหลังการกระทำความผิด มิให้ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ

(๒) กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้งการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๓) ได้มาครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินโดยรู้ในขณะที่ได้มาครอบครองหรือใช้ทรัพย์สินนั้นว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน

^๒ สำนักงาน ปปง., “ความเป็นมา” <https://www.amlo.go.th/index.php/th/about/๒๐๑๖-๐๕-๐๔-๐๔-๕๕-๓๓>

ส่วนคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” มาตรา ๓ ได้ให้นิยามความไว้ ดังนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงิน หรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำความผิดซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงินและให้รวมถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานพอกเงิน

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใดๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน ตาม (๑) หรือ

(๓) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) หรือ (๒)

ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (๑) (๒) หรือ (๓) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนสภาพไปกี่ ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทาง ทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด

สำหรับคำว่า “ความผิดมูลฐาน” มาตรา ๓ ได้ให้นิยามความไว้ดังนี้

(๑) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือ กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์หรือความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศเฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปพาไปหรือรับไว้เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิงเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นหรือความผิดฐานพรากเด็ก และผู้เยาว์เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อหากำไรหรือเพื่ออนาจารหรือโดยทุจริตซื้อจำหน่ายหรือรับตัวเด็ก หรือผู้เยาว์ซึ่งถูกพรากนั้นหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเฉพาะที่ เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหาล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีหรือที่เกี่ยวกับการเป็น เจ้าของกิจการการค้าประเวณีผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณีหรือเป็นผู้ควบคุม ผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตาม กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำโดยทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินหรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำโดย กรรมการหรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน นั้น

(๕) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๖) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือริดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอัยย์ หรือช่องโหว่ ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันเฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็น ผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยมีวงเงินในการกระทำความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาท

ขึ้นไปหรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

(๑๑) ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยจำหน่ายหรือรับจำนำหรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๒) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตราดวงตราแสตมป์และตั๋วตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะเป็นการค้า

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะที่เกี่ยวกับการปลอมหรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้าหรือความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๔) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิบัตรอิเล็กทรอนิกส์หรือหนังสือเดินทางตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะเป็นปกติธุระหรือเพื่อการค้า

(๑๕) ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมโดยการใช้ยึดถือหรือครอบครองทรัพยากรธรรมชาติหรือกระบวนการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๖) ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน

(๑๗) ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญาเฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

(๑๘) ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์กรรโชกชิงทรัพย์ชิงทรัพย์ปล้นทรัพย์ฉ้อโกงหรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญามีลักษณะเป็นปกติธุระ

(๑๙) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นโจรสลัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเป็นโจรสลัด

(๒๐) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมที่มีผลกระทบต่อราคาการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าหรือเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายในตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

(๒๑) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิดดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนเฉพาะที่เป็นการค้าอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนและวัตถุระเบิดและความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์เฉพาะที่เป็นการค้ายุทธภัณฑ์เพื่อนำไปใช้ในการก่อการร้ายการรบหรือการสงคราม

ความผิดมูลฐานตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดอาญานอกราชอาณาจักรซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย

ทั้งนี้ ความผิดมูลฐานยังถูกบัญญัติไว้ตามกฎหมายอื่นๆ เช่น ความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๒๕ หรือความผิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๒ เป็นต้น

คำวินิจฉัยของศาลประเด็นเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานยาเสพติด

ฎีกาที่ ๖๗๘๐/๒๕๕๔ ผู้คัดค้านที่ให้การว่ายอดเงินฝากในระยะเวลาระหว่างปี ๒๕๔๒-๒๕๔๓ เป็นเงินที่ได้จากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนเป็นส่วนใหญ่และได้ถอนเงินดังกล่าวมาซื้อรถยนต์ทั้งเมื่อศาลตรวจดูสมุดเงินฝากแล้วปรากฏว่าในช่วงปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ที่ผู้คัดค้านให้การว่าได้ร่วมกับนาย ก. จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนมีเงินเข้าฝากในบัญชีดังกล่าวนี้บ่อยมากผิดปกติและแต่ละครั้งมีจำนวนกว่าหนึ่งหมื่นบาทซึ่งเกินกว่าฐานะของผู้คัดค้านดังนั้นข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเงินในบัญชีเงินฝากดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจึงต้องให้มีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

คำวินิจฉัยของศาลประเด็นเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

ฎีกาที่ ๑๗๘๐/๒๕๕๔ ผู้คัดค้านที่ ๑ ให้การว่าในการซื้อรถยนต์คันนี้โดยเงินที่ได้จากการขายรถยนต์หมายเลขทะเบียน บง ๒๙๕๘ สระแก้ว จำนวน ๓๐๐,๐๐๐บาท และเงินอีก ๒๐๐,๐๐๐บาท ที่เก็บสะสมจากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนและการขายถุงพลาสติกส่วนผู้คัดค้านที่ ๒ ให้การว่านำเงินส่วนหนึ่งที่ได้จากการจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่เก็บสะสมไว้มาซื้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่าทรัพย์สินรายการนี้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจึงต้องมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ตัวอย่างคำวินิจฉัยศาลเกี่ยวพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดอาญาฐานฟอกเงิน เช่น

๑. การนำเงินบรรจุถุงพลาสติกเป็นมัดๆ หลายห่อแล้วนำไปซุกซ่อนในรถยนต์กระบะแล้วขับรถยนต์ดังกล่าวออกไปเป็นการรับโอนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อซุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น เป็นการกระทำความผิดอาญาฐานฟอกเงิน

๒. การนำธนบัตรมามัดรวมกันแล้วมัดห่อพันด้วยกระดาษเทปขาวหรือสก็อตเทปใส่ไว้ในกระเป๋าลูกเต๋า แล้วนำกระเป๋าลูกเต๋าลูกใส่ไว้ในกระเป๋าลูกเต๋าลูกอีกชั้นหนึ่ง เป็นการปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงและการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จึงเป็นการกระทำความผิดอาญาฐานฟอกเงิน

๓. การนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายยาเสพติดมาซื้อโทรศัพท์มือถือและรถจักรยานยนต์ โดยจำเลยได้ใช้ชื่อของบุคคลอื่นเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ แต่จำเลยยังเป็นผู้ใช้และครอบครองรถจักรยานยนต์และโทรศัพท์มือถือดังกล่าว หรือการซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง การทำสัญญาประกันชีวิต ทั้งของตนเองและของบุคคลอื่น ชื่อทองรูปพรรณ เป็นการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อซุกซ่อน ปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น

๔. การโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร เป็นกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เป็นการฟอกเงิน

๕. เจ้าพนักงานตำรวจได้ตรวจค้นตัวจำเลยพบเมทแอมเฟตามีน จำนวนหนึ่งและริโมทรถยนต์ จำเลยรับสารภาพว่าเป็นกัญญาจรรถยนต์ที่บรรทุกเงิน เพื่อให้จำเลยขับรถยนต์ดังกล่าวไปส่งมอบตามที่จะได้มีการนัดหมายกันไปผลการตรวจค้นรถยนต์พบธนบัตรในกระเป๋าท้ายรถยนต์ และพบสารปนเปื้อนยาเสพติดที่

ธนบัตรของกลาง ซึ่งเก็บไว้ในลักษณะชุกซ่อนและมีกลิ่นยาบ้าติดอยู่ประกอบกับคำรับสารภาพของจำเลยในชั้นสอบสวนว่าเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินที่พวกของจำเลยได้มาจากการจำหน่ายยาเสพติดและจ้างให้จำเลยนำไปส่งมอบให้แก่อีกคนหนึ่งโดยจำเลยได้รับมอบกุญแจรถยนต์และขับรถยนต์ เป็นการรับโอนรถยนต์พร้อมเงินที่ชุกซ่อนอยู่ในรถยนต์ เพื่อชุกซ่อนแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น

ข้อสังเกตตามคำวินิจฉัยศาลฎีกาที่ ๙๐๙๒/๒๕๕๓

คดีอาชญาฐานฟอกเงินไม่ผูกติดกับคดีอาญาอันเป็นความผิดมูลฐาน กรณีไม่จำเป็นต้องอาศัยความผิดมูลฐานเป็นเงื่อนไขว่าจะต้องมีการดำเนินคดีอาญาในความผิดมูลฐานหรือมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดมูลฐานเสียก่อนจึงจะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานได้ทั้งในการพิพากษาคดีอาญาก็ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้ศาลจำต้องถือตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีอาญาคดีอื่น^๓

บทลงโทษทางอาญาผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน

ผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา ๖๐

นอกจากนี้มิใช่เพียงบุคคลธรรมดาเท่านั้นที่สามารถกระทำความผิดฐานฟอกเงินนิติบุคคลก็อาจกระทำความผิดฐานฟอกเงิน และต้องรับโทษตามมาตรา ๖๑ ด้วย โดยนิติบุคคลใดกระทำความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ตามกฎหมายแล้วมิใช่แต่เฉพาะผู้ที่ได้กระทำความผิดเป็นตัวการฐานฟอกเงินเท่านั้นที่จะต้องถูกลงโทษผู้ที่สนับสนุนการกระทำความผิด ช่วยเหลือผู้กระทำ หรือผู้ที่จัดหา ให้อุปกรณ์หรือทรัพย์สินแก่ผู้กระทำผิดก็ต้องรับโทษเช่นเดียวกันกับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน (มาตรา ๗) รวมถึง ผู้ที่พยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงินก็ต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ (มาตรา ๘) และผู้ที่สมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ก็ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่ง ตามกฎหมายด้วยเช่นกัน (มาตรา ๙) เป็นต้น

การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามกฎหมาย หรือการรับทรัพย์สินในทางแพ่ง

นอกเหนือจากโทษทางอาญาที่จะได้รับเนื่องจากการกระทำความผิดฐานฟอกเงินยังมีมาตรการทางแพ่งที่ใช้ดำเนินการ คือ ถ้าหากปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งกระบวนการนี้จะมีการสืบสวนสอบสวนตามกฎหมายแล้วส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินเป็นคดีแพ่งเพื่อร้องขอต่อศาลแพ่งให้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (มาตรา ๔๘)

^๓ วิทยา นิติธรรม “กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”

<https://www.amlo.go.th/index.php/th/2016-05-10-08-05-56/2017-04-11-04-12-50/2017-04-11-04-33-48>

(สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

บทสรุป

การฟอกเงิน คือวิธีการที่อาชญากรนำเงินที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมาใช้วิธีการต่างๆ ให้เงินดังกล่าวเป็นเงินที่ต้องตามกฎหมายโดยไม่จำกัดรูปแบบโดยมีเจตนาเพื่อปกปิดที่มาของแหล่งเงินกำจัดร่องรอยของผลประโยชน์ที่ได้มาจากการกระทำอันผิดกฎหมายให้ดูเสมือนว่าผลประโยชน์เหล่านั้นได้มาโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการฟอกเงินนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีความผิดในทางอาญา นอกจากนั้นแล้ว ผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินยังต้องถูกดำเนินการทางแพ่งด้วย โดยหากทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินทรัพย์สินนั้นก็จะถูกร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินอีกทางหนึ่งด้วย

บรรณานุกรม

หนังสือ

ไชยยศ เหมะรัชตะ, (๒๕๔๐) “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”. (กรุงเทพฯ): สำนักพิมพ์วิญญูชน

กฎหมาย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฐานข้อมูลออนไลน์

บริษัท พัฒนกิจ บัญชี ภาษีและฝึกอบรม จำกัด, “Money Laundering การฟอกเงิน”

<https://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&Id=๔๖๘๒๙๔&Ntype=๑๒๐> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

สำนักงาน ปปง., “ความเป็นมา” <https://www.amlo.go.th/index.php/th/about/๒๐๑๖-๐๕-๐๔-๐๔-๕๔-๓๓> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

วิทยา นิตธิธรรม “กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”

<https://www.amlo.go.th/index.php/th/๒๐๑๖-๐๕-๑๐-๐๘-๐๕-๕๖/๒๐๑๗-๐๔-๑๑-๐๔-๑๒-๕๐/๒๐๑๗-๐๔-๑๑-๐๔-๓๓-๕๘> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)